

Nota

Verslag van resultaten Proefsleuvenonderzoek

WEVELGEM MENENSTRAAT (ZWEMBAD) (prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Alyssa BOECKSTEYNS

Projectcode 2019E266

Topografische kaart:	Zie plan figuur 2 in verslag van resultaten bureauonderzoek
Begindatum onderzoek:	04/06/2019
Einddatum onderzoek:	04/06/2019
Relevante termen thesauri:	Proefsleuvenonderzoek, zandleem
Alle betrokken actoren:	Christof Vanhoutte (erkend archeoloog), Bert Heyvaert (archeoloog), Alyssa Boecksteys (archeoloog)
Betrokken personen buiten het project:	/
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

0 INHOUDSTAFEL

0	INHOUDSTAFEL.....	3
1	BESCHRIJVEND GEDEELTE	4
1.1	ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.1.1	<i>Inleiding.....</i>	4
1.1.2	<i>Vraagstelling</i>	4
1.1.3	<i>Randvoorwaarden.....</i>	6
1.1.4	<i>Geplande werken</i>	6
1.2	WERKWIJZE EN STRATEGIE	7
1.2.1	<i>Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie.....</i>	7
1.2.2	<i>Organisatie van het vooronderzoek</i>	8
1.2.3	<i>Gebruikt materiaal</i>	9
1.2.4	<i>Inbreng specialisten.....</i>	9
1.3	ASSESSMENT ONDERZOCHE GEBIED	9
1.3.1	<i>Landschappelijke ligging</i>	9
1.3.2	<i>Historische situering.....</i>	9
1.3.3	<i>Archeologisch kader</i>	10
2	ASSESSMENTRAPPORT	11
2.1	STRATIGRAFIE	11
2.2	ASSESSMENT SPOREN	13
2.2.1	<i>Greppels en grachten</i>	15
2.2.2	<i>Paalsporen en kuilen</i>	18
2.3	ASSESSMENT VONDSTEN.....	20
2.4	ASSESSMENT STALEN	20
2.5	ASSESSMENT CONSERVATIE.....	20
3	DATERING EN INTERPRETATIE	21
3.1	GEMOTIVEERDE INTERPRETATIE VAN VONDSTEN EN SPOREN	21
3.2	CONFRONTATIE MET RESULTATEN BUREAUSTUDIE.....	21
3.3	SYNTHESE.....	21
3.4	BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	21
4	POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING.....	24
4.1	AARD VAN DE POTENTIËLE KENNIS.....	24
4.2	WAARDERING.....	24
4.3	KADER VOOR EXPLOITATIE VOOR POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING	24
5	SAMENVATTING.....	25
6	BIBLIOGRAFIE	26
7	BIJLAGEN	27

1 BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1 Onderzoeksopdracht

1.1.1 Inleiding

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd naar aanleiding van de geplande aanleg van een nieuw zwembad binnen het projectgebied. Het bureauonderzoek dat kadert in het archeologisch vooronderzoek werd uitgevoerd door Ruben Willaert bvba en is terug te vinden als bekrachtigde archeologienota (ID 10044)¹. Huidig verslag is de rapportage van het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek conform het programma van maatregelen van voornoemde bureaustudie.

1.1.2 Vraagstelling

De bedoeling van het archeologisch onderzoek is te achterhalen of archeologische sporen en structuren herkend kunnen worden binnen het projectgebied (Figuur 1). Hiertoe worden volgende (niet-limitatieve) onderzoeksvragen voorgesteld:

- wat zijn de waargenomen bodemhorizonten, beschrijving + duiding? Hoe verhouden de waarnemingen in de profielputten zich ten opzichte van deze van het landschappelijk bodemonderzoek en de gegevens van de bodemkaart?
- in hoeverre is de bodemopbouw nog intact? Is er sprake van lokale verstoring?
- zijn er bodemsporen aanwezig? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen? Beschrijf.
- op welke diepte bevindt het archeologisch leesbare niveau zich? Is er sprake van meerdere sporenniveaus?
- wat is de bewaringstoestand van de sporen?
- kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?
- wat is de relatie tussen de bodem, het landschap en de archeologische waarnemingen?
- maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?
- kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?

¹ VAN GOIDSENHOVEN W., WILLAERT A., 2019.

- zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? Wat is de omvang? Hoeveel niveaus? Geschatte aantal individuen?
- hoe verhouden de waarnemingen zich tot de cartografische gegevens? Kunnen resten in verband gebracht worden met de structuren op de Ferrariskaart.
- hoe verhouden de waarnemingen zich tegenover de gekende vindplaatsen in de ruime omgeving?
- wat betekenen de gegevens mogelijk voor een aanvulling van kennisleemtes van de lokale en regionale ontwikkeling en geschiedenis?
- voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud in situ mogelijk)?
- voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:
 - wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?
 - welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?
 - welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
 - zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Figuur 1: Projectie van het projectgebied op een luchtfoto genomen in 2015 (© geopunt).

1.1.3 Randvoorwaarden

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, werden parallelle ononderbroken proefsleuven over het volledige onderzoeksgebied geadviseerd. Bij de inplanting bedroeg de afstand tussen de proefsleuven minimum 12m en maximum 15m (van middenpunt tot middenpunt)². Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven waren 1,80 tot 2m breed. In het programma van maatregelen wordt voorgesteld de proefsleuven noordwest-zuidoost aan te leggen. Daarnaast worden extra volgsleuven, dwarssleuven en/of kijkvensters aangelegd om een beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen.

Het doel was om 10% van de onderzoekbare oppervlakte open te leggen door middel van sleuven en 2,5% door middel van volgsleuven, dwarssleuven of kijkvensters. Op die manier zou 12,5% van het onderzoeksgebied onderzocht worden en kan met een minimale kost een betrouwbare inschatting gemaakt worden omtrent het archeologisch potentieel van de site. Zodoende kan men ook beter de onderzoekstermijn en –kost inschatten bij een eventueel vervolgonderzoek.³

De grond wordt gescheiden afgegraven (teelaarde, moederbodem) en gestockeerd naast de sleuf. Het dichtten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Voor het grondwerk werd gebruik gemaakt van een rupskraan met niet-getande kraanbak. Indien nodig worden kwetsbare sporen (vb. brandrestengraven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methodes voldoet aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

1.1.4 Geplande werken⁴

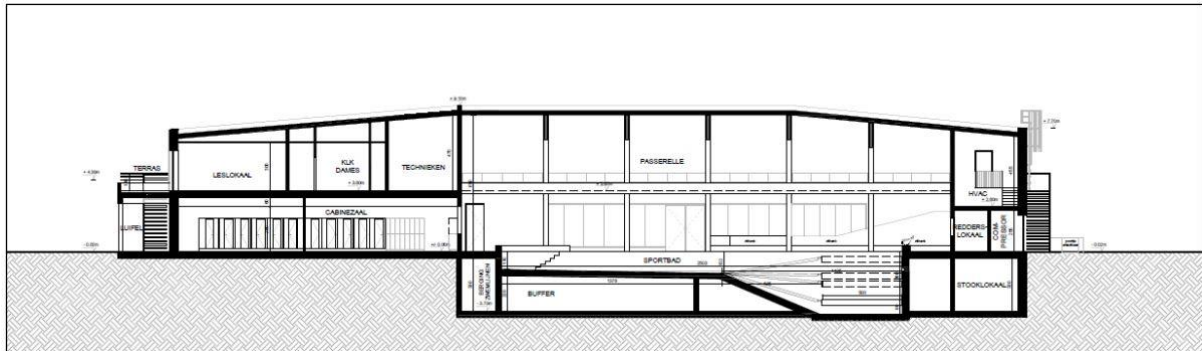
Op het huidige voetbalveld wordt een aanleg van een nieuw zwembad gepland met omliggende infrastructuur, zoals regenwaterputten, infiltratieputten en nutsleidingen. Rond

² Als men de kosten-baten afweging maakt, is deze methode van proefsleuven het meest aangewezen om archeologische sites op te sporen en te prefereren boven andere systemen. Zie Onderzoeksrapport agentschap Onroerend Erfgoed 48. Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie.

³ HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S., ERVYNCK A., 2016.

⁴ VAN GOIDSENHOVEN W., WILLAERT A., 2019.

het zwembad worden padjes, groenzones en parkeergelegenheden voorzien. Hiertoe dient een algemene bodemingreep gerekend te worden tot ca. 50cm onder het maaiveld. Het gebouw waarin het zwembad zal worden gehuisvest zelf heeft een oppervlakte van ca. 1785m². Het grootste deel (ca. 1180m²) zal onderkelderd worden tot een diepte van 3,30m onder het maaiveld, excl. de vloerplaat, voor de aanleg van het 25m-bad, een instructiebad, een wide slide, een recreatiebad en een peuterbad met alle bijbehorende infrastructuur.

Figuur 2: Ontwerpplan van het geplande zwembad.⁵

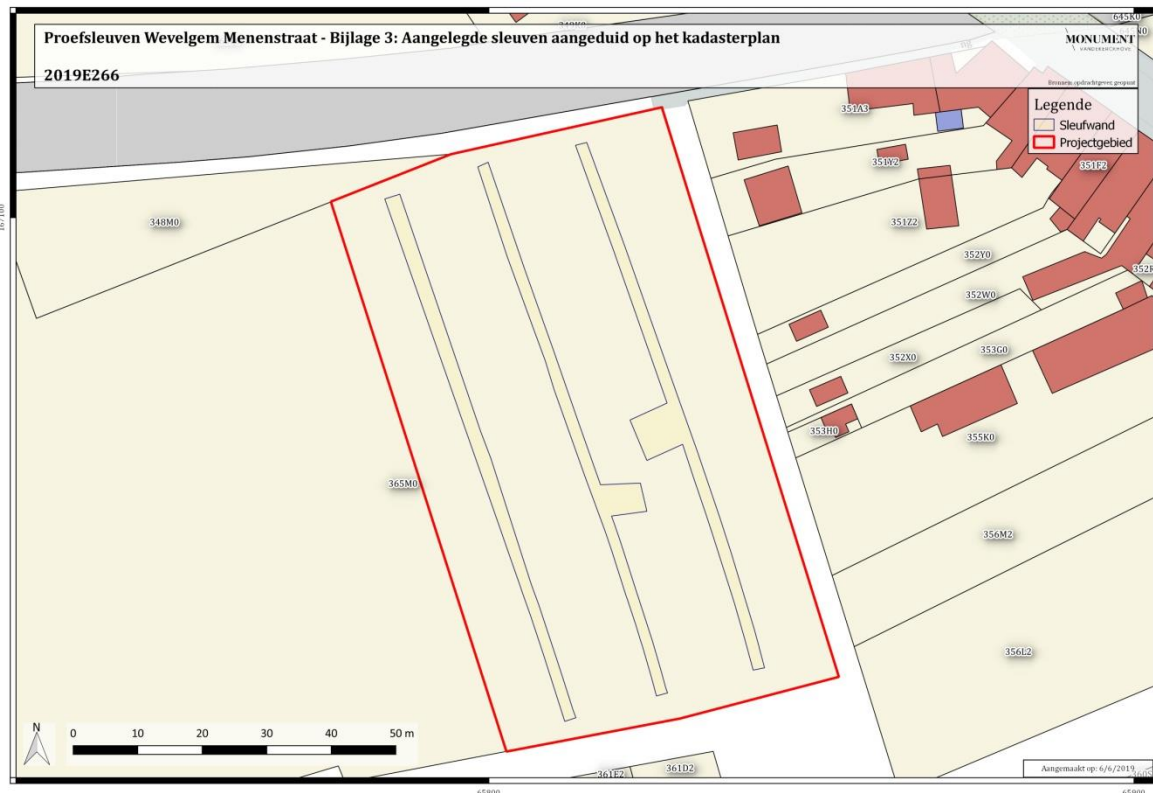
1.2 Werkwijze en strategie

1.2.1 Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie

Gezien de uitgevoerde bureaustudie de aanwezigheid van een archeologische site niet kon uitsluiten werd overgegaan tot een proefsleuvenonderzoek. Hierbij werden drie parallelle, 1,80m brede sleuven met een tussenafstand van ca.15m en een NW-ZO oriëntatie aangelegd met als doel de ondergrond archeologisch in kaart te brengen.

Figuur 3 is een plan waarop de verschillende sleuven geprojecteerd staan op het kadasterplan. De totale oppervlakte van het terrein bedraagt 4890m². Sleuf 1 had een oppervlakte van 211m², sleuf 2 een oppervlakte van 193m² en sleuf 3 is 187m². In totaal werd 591m² van het oppervlak onderzocht door middel van proefsleuven, welke goed is voor 12,09% van het volledige projectgebied.

⁵ Bron: opdrachtgever.

Figuur 3: Inplantingsplan van de proefsleuven op het kadasterplan (zie bijlage 3).

Sleufnummer	Oppervlakte (m ²)
1*	211
2*	193
3	187
Totaal	591
Totale oppervlakte plangebied	4890
%	12,09%

*inclusief kijkvenster

1.2.2 Organisatie van het vooronderzoek

Het terreinwerk werd uitgevoerd door veldwerkleider Bert Heyvaert en archeoloog-assistent Alyssa Boecksteys. Tevens werd een beroep gedaan op aardkundige Pierre Legrand. Het veldwerk vond plaats op 4 juni 2019, aansluitend werden de proefsleuven opnieuw gedicht.

1.2.3 Gebruikt materiaal

Voor het afgraven werd gebruik gemaakt van een rupskraan met een platte graafbak van 1,80m breed. De bodem werd afgegraven tot op het archeologisch relevante niveau, waar de sporen zichtbaar werden. Dit gebeurde steeds onder begeleiding van de veldwerkleider om te verzekeren dat de juiste diepte werd bekomen. Onmiddellijk na het uitgraven werden de sporen opgeschaafd, gefotografeerd (code **WEME19 2019E266**) en beschreven. Teneinde een goed inzicht te krijgen in de bodemopbouw werden verspreid over het terrein een viertal wandprofielen schoongemaakt, gefotografeerd, beschreven en ingetekend op schaal 1:20. De foto's werden genomen met een Nikon van het type Coolpix waterproof 18m/59ft Shockproof 2m 6.6ft met optical zoom 4.3-21.5mm 1:2.8. Alle vondsten werden gerecupereerd per context en in een vondstenzakje gestoken samen met een vondstenkaartje. Het digitaal inmeten van de sporen en het bepalen van de hoogte van het terrein en de afgegraven niveaus (in TAW) werd gedaan door middel van een GPS toestel.

1.2.4 Inbreng specialisten

Aardkundige Pierre Legrand stond in voor de registratie en interpretatie van de gezette bodemprofielen.

1.3 Assessment onderzochte gebied⁶

1.3.1 Landschappelijke ligging

Het onderzoeksgebied is gelegen in de zandleem- en leemstreek. Wevelgem is gelegen in de Leievallei en het plangebied situeert zich ca. 1km ten noorden van de huidige loop van de Leie, op de rand van het Weichseliaan rivierterras op een hoogte van 19,2 – 19,6m TAW. Ten noorden en ten oosten van het plangebied stromen respectievelijk de Neerbeek en de Tolbeek richting de Leie. Hydrografisch is het plangebied gelegen in het Leiebekken, deelbekken Grensleie.

1.3.2 Historische situering

De gemeente Wevelgem is mogelijk ontstaan uit een 5de-eeuwse Frankische nederzetting aan de Leie. De heer van Wevelgem bouwde hier waarschijnlijk reeds in de 8ste eeuw een kleine kerk nabij zijn hoeve, waaruit de heerlijkheid Wevelgem zou zijn ontstaan. De eerste vermelding van de gemeente dateert uit 1197. Al in de middeleeuwen speelt vooral de vlasteelt een belangrijke rol, welke intensiever wordt vanaf de 16de eeuw waardoor het het centrum voor de vlasnijverheid wordt. In de 19de eeuw mechaniseert de vlasnijverheid zich

⁶ VAN GOIDSENHOVEN W., WILLAERT A., 2019.

en ontplooit Wevelgem zich tot de belangrijkste vlasverwerkende gemeente van de provincie. De evolutie van de vlasindustrie zorgt tevens voor een demografische stijging. Na WOII verloor de vlasnijverheid aan belangrijkheid. In 1916 legt het Duitse leger een vliegveld aan op de grens tussen Bissegem en Wevelgem. Het vliegveld wordt uitgebreid op het grondgebied van Wevelgem aangezien het te dicht lag bij de dorpskom van Bissegem. Het omvatte een oppervlakte van 29 ha. en wordt uitgebreid later uitgebreid tot meer dan 63 ha.

1.3.3 Archeologisch kader

Binnen het onderzoeksgebied of de directe omgeving zijn geen archeologische vindplaatsen gekend. Anderhalve kilometer ten zuidwesten van het terrein, in de alluviale vlakte, werden bij een proefsleuvenonderzoek in de Wezelstraat laatmiddeleeuwse en vroegmoderne resten aangesneden (CAI 218191). Meer dan een kilometer ten noordwesten van het plangebied zijn een aantal waarnemingen te situeren op de CAI. Aan de Kleine Molenstraat werden bij een proefsleuvenonderzoek in 2012 enkele kuilen en greppels uit de Romeinse periode onderzocht, evenals resten uit de middeleeuwen en nieuwe tijden (CAI 161237). Op de CAI locatie 209609, enkele honderden meter ten noorden van voorgaande waarneming, werden meerdere vuurstenen artefacten gevonden in een door colluvium afgedekt bodemprofiel. Verder werd ook een site met walgracht en een reeks paalgaten, kuilen en greppels zonder verdere datering aangetroffen. Anderhalve kilometer ten noorden van het plangebied, aan de Ezelstraat, werd in 2010 een opgraving uitgevoerd. Hierbij werd Romeinse bewoning aangetroffen uit de 2de – 3de eeuw, samen met bewoningssporen uit de middeleeuwen. Daarnaast werden er enkele Romeinse crematiegraven onderzocht (CAI 150895 & CAI 151466). Overige gekende archeologische waarnemingen betreffen enerzijds cartografische indicatoren van laatmiddeleeuwse omwalde hoeves en andere infrastructuur, en anderzijds lithisch vondstmateriaal gerecupereerd bij veldprospecties. De gekende waarden wijzen aldus op een menselijke aanwezigheid tijdens de steentijden, Romeinse periode en middeleeuwen.

2 ASSESSMENTRAPPORT

2.1 Stratigrafie

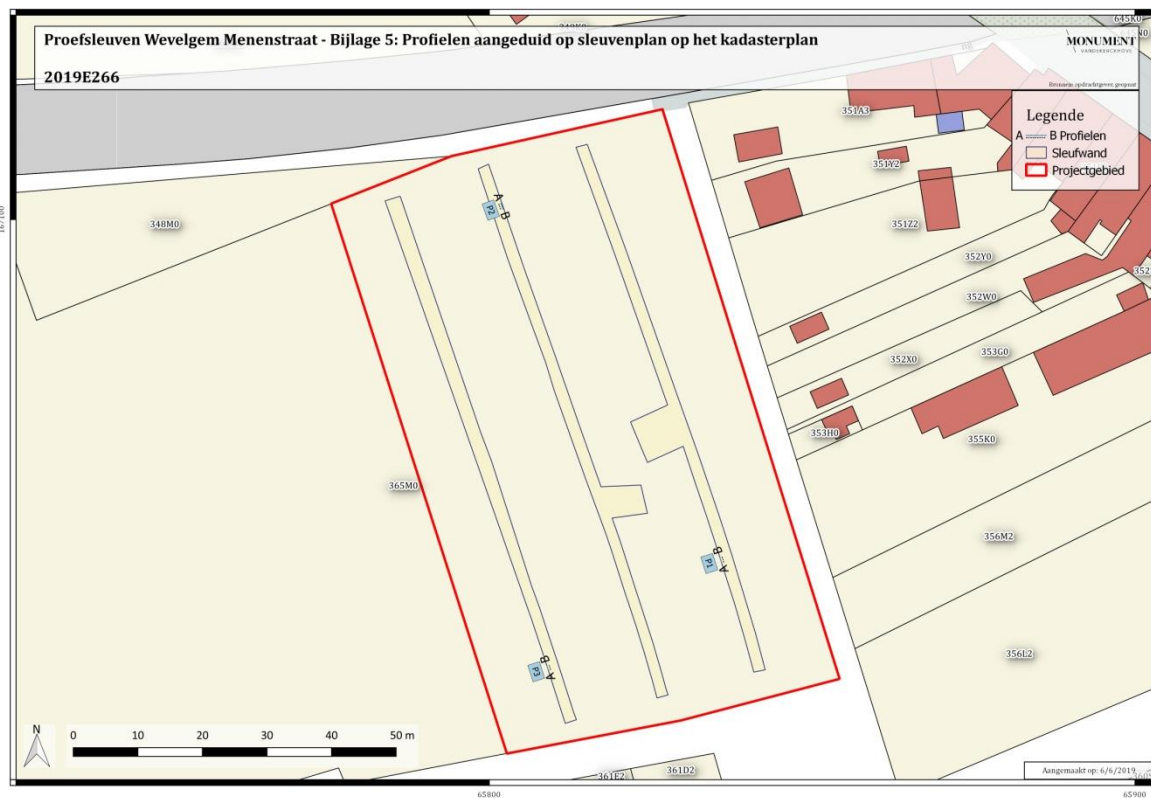
Het terrein helt licht af naar het zuiden/zuidoosten, waarbij de hoogte in het zuiden over het algemeen +19,25m TAW en in het noorden van het onderzoeksgebied +19,65m TAW is (Figuur 4). De bodemopbouw is over het gehele terrein gelijkaardig. Deze wordt besproken aan de hand van profiel 2. De locatie van de aangelegde profielen wordt weergegeven op Figuur 5.

Profiel 2 (Figuur 6) heeft een Ap – B – C structuur. De eerste ploeglaag (Ap) heeft een dikte van ongeveer 40cm en is lichtgrijsbruin van kleur. Deze bevat houtskool. Onder deze antropogene laag is er een B-horizont te situeren. Deze is donkerbruin van kleur, heeft een dikte van ongeveer 30cm en bevat baksteenspikkels. Hieronder is de moederbodem (C) te vinden, welke een donker oranje kleur heeft met grijswitte vlekken. Zowel in de B- als de C-horizont is er insijpeling van de bovenliggende lagen aanwezig.

Voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek werd het terrein ook onderzocht aan de hand van landschappelijke boringen met vergunningsnummer 2019A378. Het bodemprofiel dat hierbij werd opgesteld komt overeen met het bodemprofiel dat werd aangetroffen tijdens de proefsleuven. Meer informatie is beschikbaar in het verslag van de resultaten van het landschappelijk booronderzoek (2019A378).

Figuur 4: Hoogtes aangeduid op het kadasterplan (zie bijlage 4).

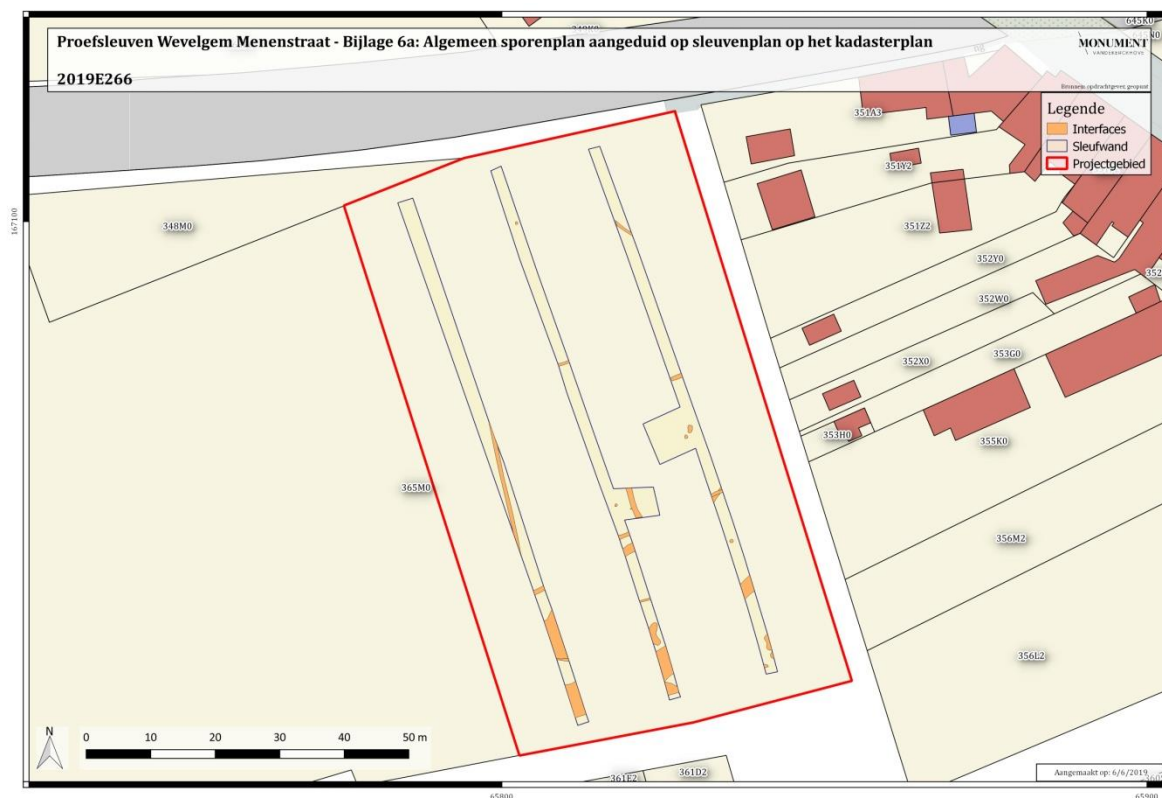
Figuur 5: Profiellocaties aangeduid op het kadasterplan (zie bijlage 5).

Figuur 6: Profiel 2, sleuf 2.

2.2 Assessment sporen

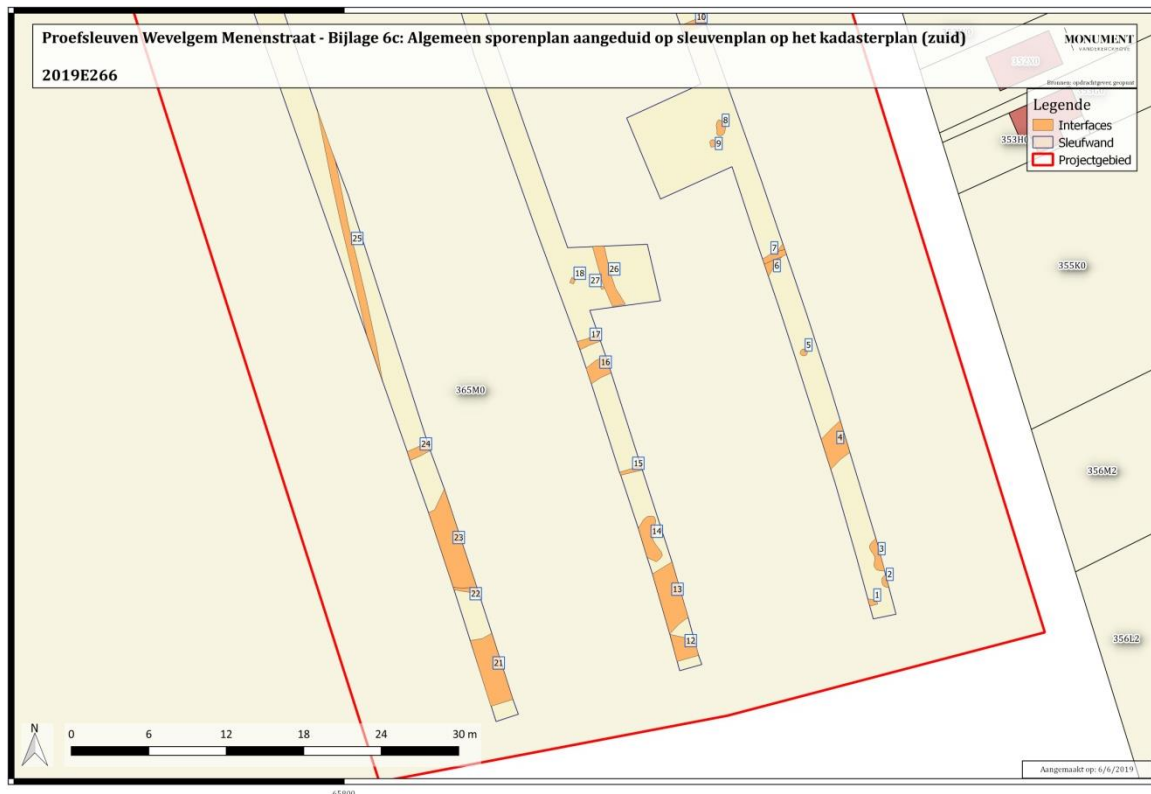
In totaal konden 27 grondsporen opgetekend worden verspreid over de drie sleuven. Er werd geen vondstenmateriaal aangetroffen. Het gaat om de archeologische resten van twaalf greppels, vijf grachten, vijf paalsporen, vier kuilen en een natuurlijk spoor. De beschrijving van de sporen kan gevolgd worden op Figuur 7, Figuur 8 en Figuur 9.

Figuur 7: Algemeen sporenplan aangeduid op het kadasterplan (zie bijlage 6a).

Figuur 8: Algemeen sporenplan aangeduid op het kadasterplan (noord) (zie bijlage 6b).

Figuur 9: Algemeen sporenplan aangeduid op het kadasterplan (zuid) (zie bijlage 6c).

2.2.1 Greppels en grachten

In het centrale gedeelte van het terrein zijn een vrij groot aantal greppels aangetroffen, namelijk sporen 6, 7, 10, 16, 17, 19, 24, 25 en 26 (Figuur 10, Figuur 11 en Figuur 12). Ze zijn allemaal donkerbruin oranje van kleur en gebioturbeerd. Spoor 6 wordt doorsneden door spoor 7 waardoor kan geconcludeerd worden dat spoor 7 recenter van aard is dan spoor 6. Spoor 7 heeft ook een donkerdere, meer organische vulling dan de andere greppels.

In het zuiden van het terrein loopt een grote gracht, welke de spoornummers 4, 13 en 21 (Figuur 13) heeft. Deze is donker grijszwart van kleur en heeft een diameter van 2,5 tot 5m. Deze is tevens vrij zwaar gebioturbeerd.

Figuur 10: Sporen 5 en 6, sleuf 1.

Figuur 11: Spoor 19, sleuf 2.

Figuur 12: Spoor 25, sleuf 3.

Figuur 13: Spoor 4, sleuf 1.

2.2.2 Paalsporen en kuilen

In totaal werden er vijf paalsporen aangetroffen verspreid over sleuf 1 en 2. In sleuf 2 en het aangrenzende kijkvenster zijn twee paalsporen aangetroffen, spoor 18 en 27 (Figuur 14). Deze hebben een vrij donkere zwarte kleur en zijn zoals de andere sporen zwaar gebioturbeerd. Spoor 18 werd tevens gecoupeerd (Figuur 15) en had een diepte van ongeveer 10cm. Op basis van de coupe lijkt dit spoor eerder een natuurlijke oorsprong te kennen.

Sporen 5, 9 en 20, waren vrij bleek bruingrijs van kleur. Spoor 20 werd gecoupeerd (Figuur 16 en Figuur 17) en had een diepte van 5cm.

Figuur 14: Spoor 18, sleuf 2.

Figuur 15: Spoor 18, sleuf 2, coupe.

Figuur 16: Spoor 20, sleuf 2.

Figuur 17: Spoor 20, sleuf 2, coupe.

2.3 Assessment vondsten

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

2.4 Assessment stalen

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

2.5 Assessment conservatie

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

3 DATERING EN INTERPRETATIE

Binnen het onderzoeksterrein werd een vochtige zandleembodem aangetroffen met een 40cm dikke ploeglaag. Het archeologisch niveau bevond zich in het noordelijke deel op ca. +19,00m TAW, in het zuidelijke deel op ca. +18,50m TAW.

Binnen het onderzoeksgebied werden 27 sporen aangetroffen waarvan twaalf greppels, vijf grachten, vijf paalsporen en vier kuilen. Helaas werd er tijdens het gehele onderzoek geen vondstenmateriaal aangetroffen, waardoor het gissen blijft naar de datering van deze sporen. De sporen die werden gecoupeerd zijn vrij ondiep bewaard en de meeste sporen hebben ook zwaar te leiden gehad onder bioturbatie.

3.1 Gemotiveerde interpretatie van vondsten en sporen

Binnen het onderzoeksgebied werden er 27 grondsporen aangetroffen, waaronder vooral greppels en grachten en een aantal paalsporen. Er werd niets van vondstmateriaal aangetroffen. Hierdoor is het niet mogelijk om een duidelijke datering te geven aan de aangetroffen sporen.

3.2 Confrontatie met resultaten bureaustudie

Uit het bureauonderzoek werd geconcludeerd dat er een zekere kans bestond op het aantreffen van een archeologische site in de vorm van grondsporen en vondsten. Er werden tijdens het uitvoeren van het proefsleuvenonderzoek inderdaad een redelijk aantal grondsporen, waaronder vooral greppels en grachten, aangetroffen. Desondanks werd geen vondstenmateriaal gerecupereerd tijdens het onderzoek.

3.3 Synthese

Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem bracht een beperkte hoeveelheid archeologische sporen aan het licht. Deze bestonden vooral uit greppels en grachten. Verder was het helaas niet mogelijk om deze te dateren door het gebrek aan vondstenmateriaal. Aangezien er maar een beperkt aantal relevante sporen werden aangetroffen en er geen vondstenmateriaal is om deze verder te dateren, wordt de kenniswinst die eventueel verder archeologisch onderzoek zou opleveren te laag ingeschat om dit te adviseren.

3.4 Beantwoording onderzoeksvragen

- wat zijn de waargenomen bodemhorizonten, beschrijving + duiding? Hoe verhouden de waarnemingen in de profielputten zich ten opzichte van deze van het landschappelijk bodemonderzoek en de gegevens van de bodemkaart?

De bodem kenmerkt zich door een Ap – B – C structuur. De ploeglaag (Ap) heeft een dikte van ongeveer 40cm en is lichtgrijsbruin van kleur. Deze bevat houtskool. Onder deze antropogene laag is er een B-horizont te situeren. Deze is donkerbruin van kleur, heeft een dikte van ongeveer 30cm en bevat baksteenspikkels. Hieronder is de moederbodem (C) te vinden, welke een donker oranje kleur heeft met grijswitte vlekken. Zowel in de B- als de C-horizont is er insijpeling van de bovenliggende lagen aanwezig.

- in hoeverre is de bodemopbouw nog intact? Is er sprake van lokale verstoring?
Er is geen sprake van verstoring binnen het onderzoeksgebied.
- zijn er bodemsporen aanwezig? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen?
Beschrijf.
Er werden in totaal 27 grondsporen aangetroffen. Het gaat om de archeologische resten van twaalf greppels, vijf grachten, vijf paalsporen, vier kuilen en een natuurlijk spoor.
- op welke diepte bevindt het archeologisch leesbare niveau zich? Is er sprake van meerdere sporenniveaus?
Het archeologisch niveau bevond zich in het noordelijke deel op ca. +19,00m TAW, in het zuidelijke deel op ca. +18,50m TAW. Er is slechts één relevant archeologisch niveau.
- wat is de bewaringstoestand van de sporen?
De sporen zijn zeer ondiep bewaard.
- kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?
De sporen bevinden zich vooral in het lager gelegen, zuidelijke deel van het onderzoeksgebied.
- wat is de relatie tussen de bodem, het landschap en de archeologische waarnemingen?
Er werden vrij veel greppels en grachten aangetroffen, welke waarschijnlijk voor drainage zijn gebruikt aangezien de ondergrond van het onderzoeksgebied vrij vochtig is.
- maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?
De aangetroffen sporen maakte geen deel uit van een structuur. Er werd geen ruimtelijk verband waargenomen.

- kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
Er werd geen vondstenmateriaal gerecupereerd tijdens het onderzoek.
- zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?
Nee, er zijn geen indicaties dat er een erf of nederzetting aanwezig is binnen het onderzoeksgebied.
- zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? Wat is de omvang? Hoeveel niveaus? Geschatte aantal individuen?
Nee, er zijn geen indicaties dat er een funeraire ruimte aanwezig is binnen het onderzoeksgebied.
- hoe verhouden de waarnemingen zich tot de cartografische gegevens? Kunnen resten in verband gebracht worden met de structuren op de Ferrariskaart?
Op de Ferrariskaart staat het onderzoeksgebied aangeduid als akkerland. Er bevindt zich geen bebouwing binnen het onderzoeksgebied. Dit komt overeen met de archeologische resten die werden aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek.
- hoe verhouden de waarnemingen zich tegenover de gekende vindplaatsen in de ruime omgeving?
In de ruime omgeving van het projectgebied werden er vooral sporen uit de Romeinse periode en middeleeuwen aangetroffen. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden er een redelijk aantal sporen aangetroffen; bij gebrek aan vondstenmateriaal kunnen deze niet verder worden gedateerd.
- wat betekenen de gegevens mogelijk voor een aanvulling van kennisleemtes van de lokale en regionale ontwikkeling en geschiedenis?
De aangetroffen greppels en grachten kunnen ons iets leren over de vroegere perceelsindeling van het gebied. Door het ontbreken van vondstmateriaal, is de kennis hierover helaas beperkt.
- voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud in situ mogelijk)?
Er wordt geen waardevolle vindplaats bedreigd door de geplande werken, aangezien er zich geen bevindt binnen het projectgebied.

4 POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING

4.1 Aard van de potentiële kennis

De kennisvermeerdering na dit archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem bestaat erin dat er archeologische sporen aanwezig zijn op het terrein, vooral greppels en grachten. Door het gebrek aan vondstmateriaal is het helaas niet mogelijk om deze verder te dateren.

4.2 Waardering

De prospectie met ingreep in de bodem leverde het bewijs dat er geen bebouwing aanwezig is binnen het onderzoeksgebied. Het potentieel tot kennisvermeerdering van de waargenomen archeologische sporen wordt als dermate laag ingeschat dat een vervolgonderzoek niet wordt geadviseerd.

4.3 Kader voor exploitatie voor potentieel op kennisvermeerdering

Verder onderzoek op het projectgebied wordt niet aanbevolen en zou niet leiden tot een vermeerdering van de kennis.

5 SAMENVATTING

Op basis van de geplande aanleg van een zwembad ter hoogte van nummer 122 (perceelsnummer 365M) aan de menenstraat in Wevelgem dringt zich na een grondige bureaustudie een archeologisch vooronderzoek op. Het onderzoeksgebied heeft een oppervlakte van 4890m².

Op terrein werden 3 sleuven aangelegd met NW - ZO oriëntatie. De proefsleuven werden ingepland op basis van het verslag van resultaten van de bureaustudie. In totaal konden bij het proefsleuvenonderzoek 27 grondsporen opgetekend worden verspreid over de drie sleuven. Er werd geen vondstenmateriaal aangetroffen. Het gaat om de archeologische resten van twaalf greppels, vijf grachten, vijf paalsporen, vier kuilen en een natuurlijk spoor.

Op basis van de gezette profielen werd duidelijk dat de bodemopbouw over het gehele terrein hetzelfde is. Het gaat om een vochtige zandleembodem met een Ap – B – C structuur. Het archeologisch niveau bevond zich in het noordelijke deel op ca. +19,00m TAW, in het zuidelijke deel op ca. +18,50m TAW.

Wegens het gebrek aan relevante archeologische sporen wordt er verder geen archeologisch vervolgonderzoek geadviseerd. Er dienen geen bijkomende maatregelen genomen te worden.

6 BIBLIOGRAFIE

HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S., ERVYNCK A., 2016. *Archeologische vooronderzoek met proefsleuven Op zoek naar een optimale strategie*, Onderzoeksrapporten agentschap Onroerend Erfgoed 48.

VAN GOIDSENHOVEN W., WILLAERT A., 2019. *Zwembad Menenstraat (Wevelgem, West-Vlaanderen) Archeologienota Bureauonderzoek 2019A259, OE ID 10044*, Sint-Michiels-Brugge.

7 BIJLAGEN

Projectcode	2019E266
Onderwerp	Plannenlijst
Bijlage	1
Onderwerp/type	Situering plangebied op luchtfoto 2015
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	06/06/2019
Bijlage	2
Onderwerp/type	Situering plangebied op GRB
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	06/06/2019
Bijlage	3
Onderwerp/type	Sleuvenplan
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	06/06/2019
Bijlage	4
Onderwerp/type	Sleuvenplan met aanduiding van de hoogtes
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	06/06/2019
Bijlage	5
Onderwerp/type	Profielnummers
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	06/06/2019
Bijlage	6a
Onderwerp/type	Algemeen sporenplan op GRB
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	06/06/2019
Bijlage	6b
Onderwerp/type	Sporenplan (noord)
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal

Datum	06/06/2019
Bijlage	6c
Onderwerp/type	Sporenplan (zuid)
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	06/06/2019
Bijlage	7
Onderwerp/type	Referentieprofiel
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	11/06/2019
Bijlage	8
Onderwerp/type	Sporenlijst
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	11/06/2019
Bijlage	9
Onderwerp/type	Fotolijst
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	11/06/2019

Meer informatie is tevens beschikbaar via het digitale registratiesysteem:

<http://www.monarcheo.be/web/monument/archeologie/public/home/home?globals=%7B%22ProjectId%22%3A%22ab0418a8-c3ce-4969-8c45-aa5600debda1%22%7D>